

LOOVTÖÖ JUHEND

SISUKORD

1. Loovtöö üldine korraldus	2
2. Loovtöö teema valimine	3
3. Loovtöö liigid.....	4
3.1 Õpilasuuring	4
3.1.1 Uurimistöö koostamise etapid.....	4
3.2 Projekt.....	5
3.3 Loovtöö kui esemeline või vaimne teos.....	5
3.4. Projekti ja loovtöö kirjalik osa.....	5
3.5 Loovtöö päevik	6
4. Loovtööde juhendamine.....	7
5. Loovtöö esitlemine.....	8
6. Loovtööde hindamine	9
6.1 Loovtöö hinnangumudel	9
7. Retsenseerimine	10
LISA 1. Hinnangumudel.....	11

1. LOOVTÖÖ ÜLDINE KORRALDUS

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- uute ideede tekkimist ja teostamist õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks;
- teaduspõhist mõtteviisi ja akadeemilise kirjaoskuse arenemist.

Loovtöö teemasid ning erinevaid võimalusi nende käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu tutvustatakse õpilastele 7. klassi viimasel õppeperioodil.

7. klassi II poolaasta lõpuks (30. maiks) valivad õpilased sobiva loovtöö teema. Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitab kooli direktor 30. septembriks. Hindamiskomisjon koos täpse ajakavaga kinnitatakse hiljemalt 30. septembriks.

II trimestri alguses toimub koolis õpilastele seminar, kus toimub loovtööde vahehindamine. Valmis töö esitatakse märtsi lõpuks ja loovtöö kaitsmine toimub aprillis.

Kaitsmisel osalevad vaatajatena ka 7. klassi õpilased.

2. LOOVTÖÖ TEEMA VALIMINE

Õpilane arutab klassijuhataja ning aineõpetajatega oma ideid loovtöö teema valikul, samuti pakuvad aineõpetajad välja loovtööde teemasid. Õpilane valib väljapakutud teemade hulgast või leiab endale ise teema ning lepib selle täpse sõnastuse ja sisu kokku juhendajaga.

Teema peab lähtuma õppekava läbivatest teemadest või lõimima eri õppeaineid, selle kontrollimisel on vastutus juhendajal. Teemat valides tuleb määratleda ka loovtöö liik. Loovtöö liigi (projekt, õpilasuurimus, muusikateos, näitus vm) otsustab õpilane koos juhendajaga siis, kui on selge, millised õppeained on loovtöö koostamise aluseks ja milliseid vahendeid valitud loovtööks kasutatakse. Sõltuvalt teemast ja töö liigist võib loovtöö koostada individuaalselt, paaris- või grupitööna. Loovtöö kirjaliku osa esitab iga õpilane eraldi.

3. LOOVTÖÖ LIIGID

Läbivatest teemadest lähtuvaks või õppeaineid lõimivaks loovtööks võib olla uurimus, projekt, õppekäigu korraldamine, koolikeskkonna kujundamine, õppematerjalide loomine (eri ainete töölehed), kunstitöö või muu taoline töö. Õpilane lähtub töö teostamisel valitud teemast ning läbiviimisele ja vormistamisele esitatud nõuetest. Loovtöö võib olla uurimistöö, näidend, maalikunstiteos, muusikateos, film, tõlge, töövihik, rõivas, lauamäng, õppetstarbeline arvutimäng, multifilm vms loominguiline töö. Oluline on, et töö lähtub õppekava läbivatest teemadest või lõimib õppeaineid. Loovtöö osaks on ka teema ajalooline ülevaade.

3.1 Õpilasuurimus

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta, viia end kurssi teooriaga ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimistöö üks osa on töö protsessi kirjeldamine ja tulemuste analüüsimine. Olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

3.1.1 Uurimistöö koostamise etapid

Õpilane:

- 1) valib valdkonna või õppeaine ning esialgse teema;
- 2) koostab koos juhendajaga töö koostamise ajakava;
- 3) tutvub juhendaja poolt soovitatud kirjandusega;
- 4) sõnastab juhendaja abiga probleemi;
- 5) kogub andmeid;
- 6) kirjutab vastavalt nõuetele uurimistöö/teksti;
- 7) esitleb oma tööd hindamiskomisjonile.

Õpilase uurimistöö koosneb järgmistest osadest:

- tiitelleht
- sisukord
- sissejuhatus (kuni 1 lk)
- töö põhiosa sh ajalooline sissevaade teemasse (peatükid ja alapeatükid, vähemalt 5 lk)

- kokkuvõte, sh enesehinnang (õpilane hindab oma eesmärkide ja tegevuskava täitmist)
- kasutatud kirjanduse loetelu
- lisad (sealhulgas loovtöö päevik)

3.2 Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö.

Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest jm. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

3.3 Loovtöö kui esemeline või vaimne teos

Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Juhul kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming, aga ka muusikateose esitamine.

Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon jne.

Loominguline töö võib olla ka mõni käsitööese, lauamäng, õppemäng, töövihik või muu taoline.

3.4. Projekti ja loovtöö kirjalik osa

Loovtöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mille ülesehitus on järgnev

- tiitelleht

- sisukord
- sissejuhatus (kuni 1 lk)
- teoreetiline osa (sh soovitatavalt sissepõige teema ajalukku)
- töökäigu kirjeldus (kuni 5 lk)
- kokkuvõte, sh enesehinnang tööle (hinnang oma eesmärkide ja tegevuskava täitmise kohta)
- kasutatud kirjandus
- lisad (sealhulgas loovtöö päevik)

3.5 Loovtöö päevik

Pärast teema valimist avab õpilane loovtöö päeviku, kuhu kannab sisse:

- ülesanded ja tegevused, mis töö sooritamiseks on vaja teha;
- ajakava;
- tähtajad;
- tehtud toimingud;
- töö analüüs – kas kõik läks plaanipäraselt, mis läks hästi, mis halvasti, mida oleks võinud paremini teha.

Loovtöö päevik paigutatakse lissasse.

4. LOOVTÖÖDE JUHENDAMINE

Juhendajaks on õpilasel õigus valida oma kooli õpetajaid, lisaks oma ala spetsialiste väljaspool kooli, kui kool ja juhendaja ise on sellega nõus. Ühel juhendajal võib üldjuhul maksimaalselt olla kaks juhendatavat õpilast (erikokkuleppel rohkem).

Juhendaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt neli korda.

Juhendaja roll on suunav. Ta aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel; soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel; jälgib töö vastavust sisuliste ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist; nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks; täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse; nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

Juhendaja esitab loovtööde esitamise tähtajaks hindamiskomisjonile kirjaliku hinnangu juhendatava(te) õpilas(t)e töö ja selle valmimise protsessi kohta.

5. LOOVTÖÖ ESITLEMINE

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö koos kirjaliku osaga.

Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted on järgmised:

- esitlused toimuvad kokkulepitud nädala jooksul, võimalusel kõik samal päeval
- mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed;
- loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena ning aega selleks on 10 minutit;
- ettekanne on õpilasel kirjaliku tekstina ette valmistatud;
- esitlust on soovitatav näitlikustada multimeedia, audiovisuaalsete vm vahenditega.

Loovtöö esitlemisel õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvustab kasutatud meetodit/meetodeid;
- 3) esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

Kuulajate huvi suurendamiseks on võimalik tehnilisi vahendeid kasutades ettekannet illustreerida. Üks ettekande võimalikest näitlikustamise vahenditest on PowerPoint.

Esitluse koostamisel tuleb kasutada ühte slaidi ühe põhiidee edasiandmiseks, illustratsioonid ja taust peavad olema vastavuses teemaga ning kirja suurust valides tuleb lähtuda auditooriumi kaugusest ekraanist. Esitlusele tuleb kasuks, kui kasutada slaidide vaheldumise efekte või animatsioone mõõdukalt, efektid ei tohiks varjutada teema esitlust. Ühele slaidile võiks paigutada vaid ühe illustratsiooni. Slaididelt ei tohi puududa ka viited autorlusele kasutatud materjali puhul.

6. LOOVTÖÖDE HINDAMINE

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon. Juhendaja annab kirjaliku hinnangu loovtöö protsessile loovtöö esitamise tähtjaks. Hindamiskomisjon arvestab juhendaja hinnangut koondhinnangu sõnastamisel.

Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul peetud päeviku alusel. Loovtöö hindeks on arvestatud/mittearvestatud ja kirjeldav hinnang lähtuvalt hinnangumudelist. Loovtöö hinne läheb lõputunnistusele.

Hindamiskomisjon hindab

- töö sisu: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
- loovtöö protsessi: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
- loovtöö vormistamist: töö korrektne vormistamine;
- loovtöö esitlemist: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

6.1 Loovtöö hinnangumudel

Loovtöö hinne on arvestatud/mittearvestatud ja kirjeldav hinnang hindamiskriteeriumite alusel, arvestades:

1. töö sisu 50%;
2. loovtöö protsessi 10%;
3. loovtöö vormistamist 20%;
4. loovtöö esitlemist 20%

Loovtöö täpsem hinnangumudel on leitav Lisa 1.

7. RETSENSEERIMINE

Iga õpilase tööd retsenseerib õpetaja/juhtkonna liige, kes pole olnud vastava loovtöö protsessi ja juhendamise seotud. Retsensendid määrab õppealajuhataja koostöös klassijuhatajaga.

Retsensent saab tutvuda talle määratud töö(de)ga, mille edastab talle õppealajuhataja või klassijuhataja. Hiljemalt kolm päeva enne kaitsmist esitab retsensent oma retsensiooni ja küsimused õppealajuhatajale (või vajadusel klassijuhatajale). Retsensioon edastatakse loovtöö autori(te)le, juhendajale ja komisjonile.

Retsensent kirjutab kokkuvõtva hinnangu loovtöö hinnangumudeli põhjal ja hindab järgmisi punkte:

- teemale ja sisule vastavus
- eesmärgid
- meetodika
- vormistus ja viitamine
- keelekasutus
- kasutatud kirjandus
- originaalsus ja teostus

Retsensent annab lisaks kokkuvõtvale hinnangule soovitusi, millele tuleks edaspidi tähelepanu pöörata ning võib esitada töö autori(te)le täiendavaid küsimusi.

LISA 1. HINNANGUMUDEL

Hinnatavad osad	Töö vastavus kriteeriumitele	Punktid
1. Töö sisu 50%		kuni 50 punkti
1.1 Töö vastavus teemale	Töö vastab täielikult sõnastatud teemale.	10
	Teema sõnastus on liiga lai või liiga kitsas, teema käsitus ei vasta täielikult pealkirjas sõnastatule.	7
	Töö vastavus teemale on rahuldav.	5
1.2 Seatud eesmärkide saavutamine	Töö vastab täielikult püstitatud eesmärkidele.	10
	Töö ei vasta täielikult püstitatud eesmärkidele.	7
	Töö vastab püstitatud eesmärkidele rahuldaval määral.	5

<p>1.3 Meetodite valik ja rakendus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust, selle teostumist, uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust</p>	<p>Töö tegemiseks valitud meetod õigustab ennast ja selle rakendamine on õnnestunud hästi. Idee on originaalne ja hästi teostatud. Esitus on veenev ja nauditav.</p>	<p>10</p>
	<p>Valitud meetod õigustab end, kuid selle rakendamise ei ole järjekindel. Idee on originaalne, kuid teostuses esineb üksikuid puudusi. Esitus on pisut konarlik ja vajaks veel lihvi.</p>	<p>7</p>
	<p>Valitud meetod ei ole antud töö jaoks parim valik, selle rakendamine ei õigusta ennast. Idee ei ole originaalne ja teostuses on mitmeid puudusi. Esitus on rabe ja vajaks korralikku harjutamist.</p>	<p>5</p>
<p>1.4 Terminite ja keele korrektne kasutamine</p>	<p>Sõnastus on selge ja korrektne, õige kirjavigadeta, stiil sobiv.</p>	<p>10</p>

	Esineb vähesel määral sõnastusvigu või ebaselgust. Tekstis on mõned õigekirjavead.	7
	Sõnastus on ebaselge. Esineb mitmeid õigekirjavigu.	5
1.5 Töö ülesehitus	Töö on läbimõeldud ja loogilise ülesehitusega.	10
	Töö on läbimõeldud, kuid ülesehituses on väiksemaid puudusi.	7
	Töö on läbimõeldud, kuid ülesehituses esineb mitmeid puudusi.	5
2. Loovtöö protsess (hindab juhendaja) 10%		Kuni 10 punkti
2.1 Õpilase algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel ning ideede rohkus	Õpilane näitab üles initsiatiivi teema valikul, pakub aktiivselt ideid ja lahendusi tekkivate küsimuste lahendamiseks.	5

	Õpilane on teema valikul aktiivne, kuid tekkivatele küsimustele lahenduste pakkumisel jääb pigem äraootavale seisukohale.	3
	Õpilane on pigem passiivne, ei ilmuta teema valikul ja tekkivate küsimuste lahendamisel omapoolset initsiatiivi.	1
2.2 Ajakava järgimine ja kokkulepetest kinnipidamine, suhtlemisoskus	Õpilane peab kinni tähtaegadest ja kokkulepetest. Õpilane suhtleb viisakalt ja sõbralikult. Suhtlemis-oskus väga hea.	5
	Õpilane peab enamasti kinni tähtaegadest ja kokkulepetest, esineb üksikuid unustamisi. Õpilane suhtleb viisakalt. Suhtlemisoskus hea.	3
	Õpilane ei pea sageli kinni tähtaegadest ja kokkulepetest ning vajab pidevat meeldetuletamist. Õpilane ei ole suheldes alati viisakas, lubab endale familiaarsust. Suhtlemisoskus on rahuldav.	1
3. Loovtöö vormistamine 20%		Kuni 20 punkti

3.1 Teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine	Vormistus vastab nõuetele.	10
	Esineb üksikuid puudujääke vormistuses.	7
	Esineb suuremaid eksimusi vormistusnõuete vastu.	5
3.2 Viitamine	Viitamine vastab nõuetele.	10
	Esineb üksikuid puudujääke viitamises.	7
	Viitamine ei ole korrektne või puudub.	5
4. Loovtöö esitlemine 20%		Kuni 20 punkti
4.1 Esitluse ülesehitus	Kõne/esitluse ülesehitus on korras, st tekst on liigendatud tervik, ülesehitus on loogiline ja sidus.	5
	Ülesehitus on jälgitav, mõtted on esitatud selgelt.	3

	Kõne ülesehitus on ebaloogiline. Mõtted on kohati seosetud. Sõnumit on raske mõista.	1
4.2. Kõne tempo	Rääkijat on meeldiv kuulata, kasutab pause ja rõhke kõne rütmistamiseks. Hääl kõlab loomulikult, väljendus on selge.	5